

‘OP DIGITALE EXPEDITIE’
Symposium ter gelegenheid van 10 jaar Forum Standaardisatie
2 februari 2017
Malietoren Den Haag

“Digitale identiteit”

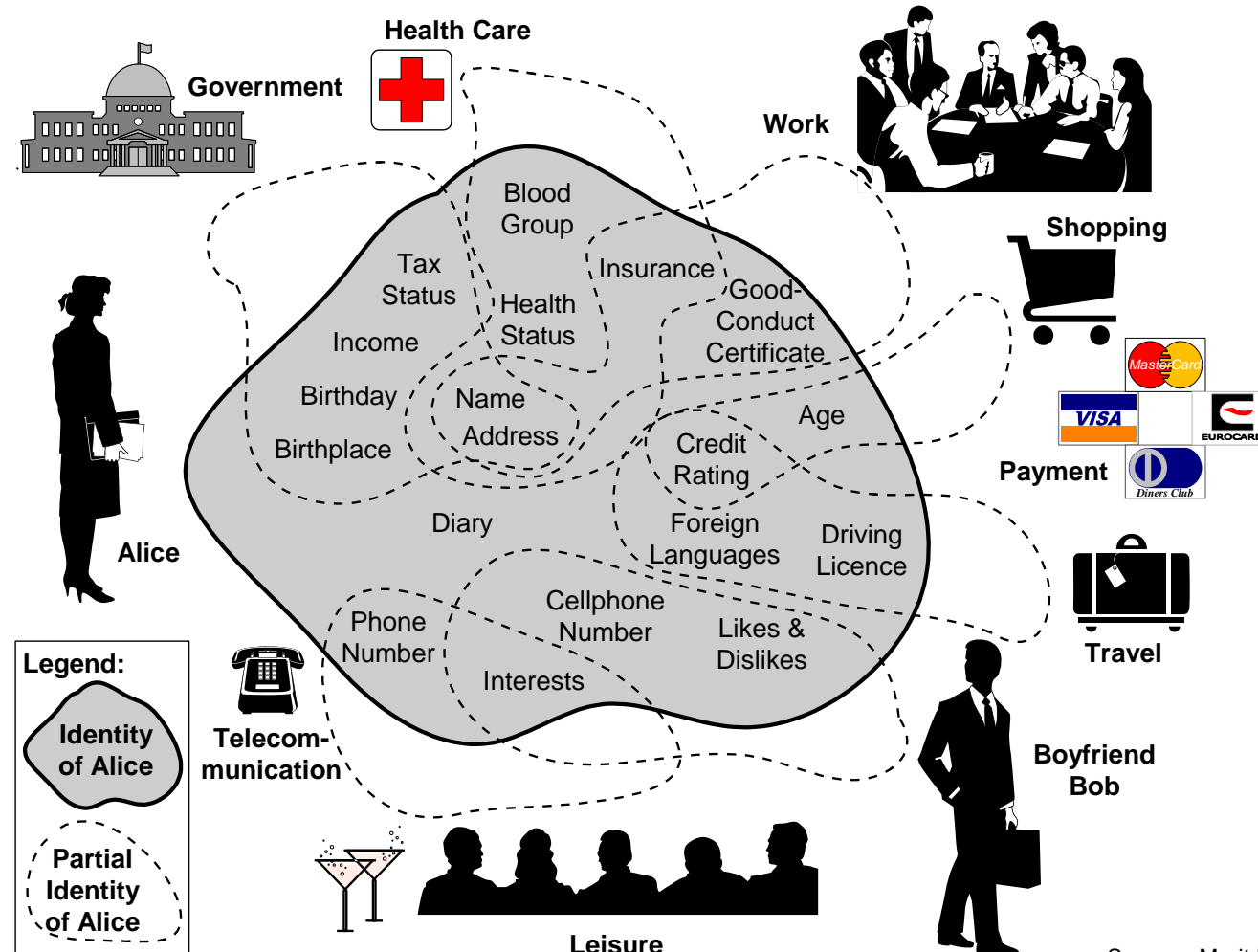
jos.dumortier@timelex.eu

Wat is “identiteit”?

- “Set of attributes related to an entity” [ISO/IEC 24760]
  - Voorbeelden: identiteit van een persoon, een dier, een voertuig of een ander apparaat, ...
- Digitale identiteit: “set of attributes used to identify an entity in a digital context”
  - Voorbeelden: digitale identiteit van een persoon, een computer of ander apparaat, ...

Een identiteit bestaat meestal uit “partiële” identiteiten

Source : Marit Hansen, 2001

Identiteit verwerven en gebruiken

- Identificatie (ook: “registratie”)
  - Identiteit moet initieel ergens worden vastgesteld – Middelen om identiteit te gebruiken moeten worden toegekend
- Authenticatie:
  - “Provision of assurance in the claimed identity of an entity” [ISO /IEC 18014-2]
- Autorisatie
  - Identiteit wordt meestal gebruikt om iets te verkrijgen (voorbeeld: visum)
- Controle
  - Gebruik van identiteit wordt vaak ge

Digitale identiteit: wie doet de registratie?

- Privésector :
  - Ieder voor zich: personeel, klant, ...
  - Federaties: telefoon, bank, ...
  - “Identity providers”:
- Overheid
  - Ieder voor zich: belastingen, sociale zekerheid, gezondheid, justitie, ...
  - Registratie op nationaal niveau: al dan niet met privépartners
  - Kan dit op Europees niveau?

Aanloggen bij RVO.NL met Belgische eID: vroeger

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> terug

Inloggen met uw
Belgische identiteitskaart

Inloggen

Gebruikerscode en wachtwoord van EZ

Gebruikerscode

Wachtwoord

Inloggen

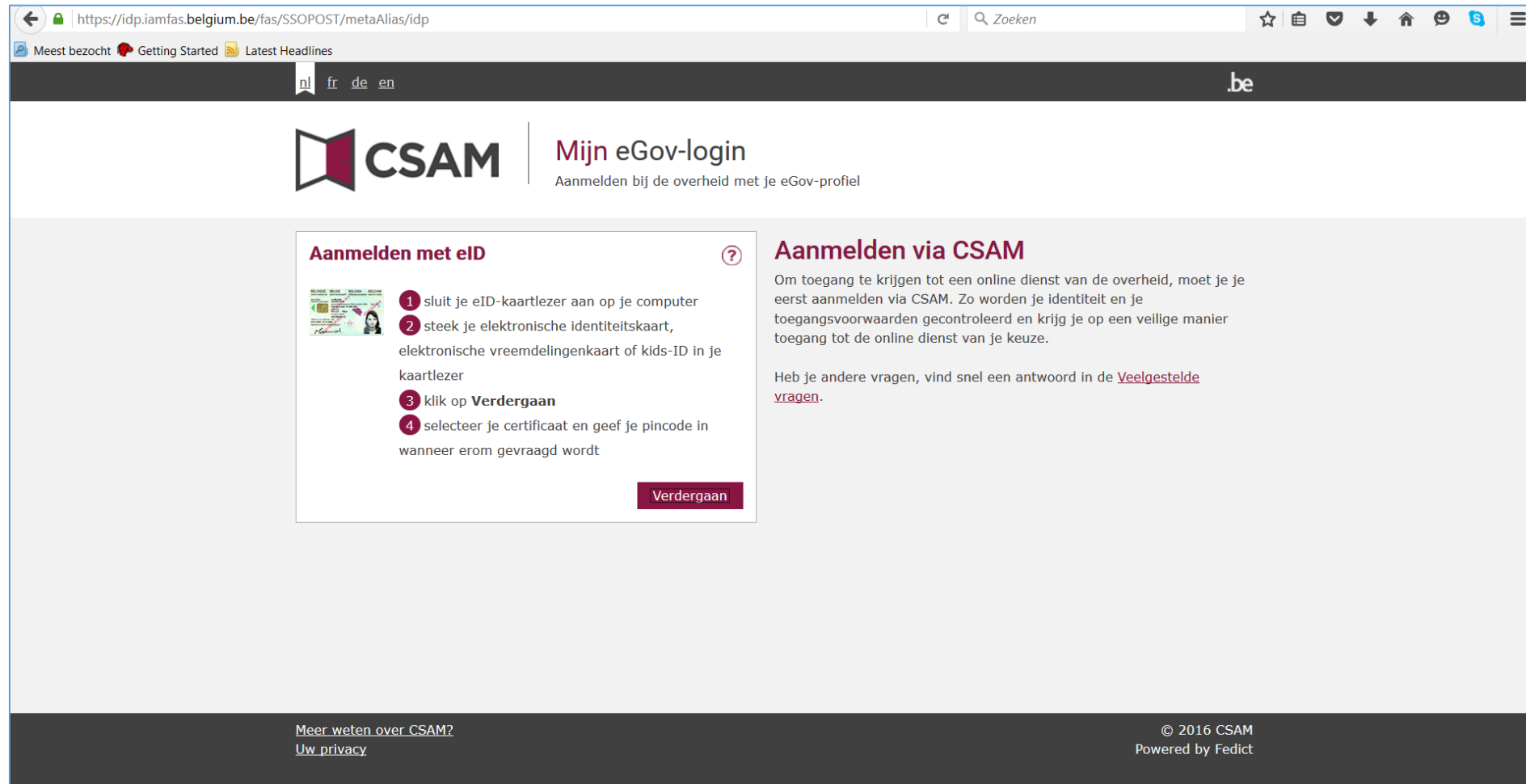
Eerste keer inloggen met uw nationale identiteitskaart
De eerste keer dat u inlogt met uw nationale identiteitskaart moet u op het scherm dat hierna komt uw gebruikerscode en wachtwoord opgeven. Zo koppelen wij uw identiteitskaart aan de gegevens die bij ons bekend zijn. U geeft uw gebruikerscode en wachtwoord nog niet in het huidige scherm op.

U kunt er ook voor kiezen om niet met uw nationale identiteitskaart in te loggen, maar met uw gebruikerscode en wachtwoord. Dat kan wel op het huidige scherm. Bijvoorbeeld als het inloggen met uw nationale identiteitskaart problemen geeft.

Problemen met inlog
Lukt het inloggen met uw nationale identiteitskaart niet, dan kunt altijd nog uw gebruikerscode en wachtwoord gebruiken om in te loggen.

Inloggegevens aanvragen
Bent u nog niet bij ons geregistreerd en heeft u geen gebruikerscode en wachtwoord? U kunt met ons bellen op [☎ \(+31\) 088 042 42 42](tel:+31208804242). Dit geldt ook als u uw wachtwoord kwijt bent.

Aanloggen bij RVO.NL met Belgische eID: vroeger

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://idp.iamfas.belgium.be/fas/SSOPOST/metaAlias/idp>. The page header includes language options (nl, fr, de, en) and the .be domain. The main content area is titled "Mijn eGov-login" and "Aanmelden bij de overheid met je eGov-profiel".

Aanmelden met eID

- 1 sluit je eID-kaartlezer aan op je computer
- 2 steek je elektronische identiteitskaart, elektronische vreemdelingenkaart of kids-ID in je kaartlezer
- 3 klik op **Verdergaan**
- 4 selecteer je certificaat en geef je pincode in wanneer erom gevraagd wordt

[Verdergaan](#)

Aanmelden via CSAM

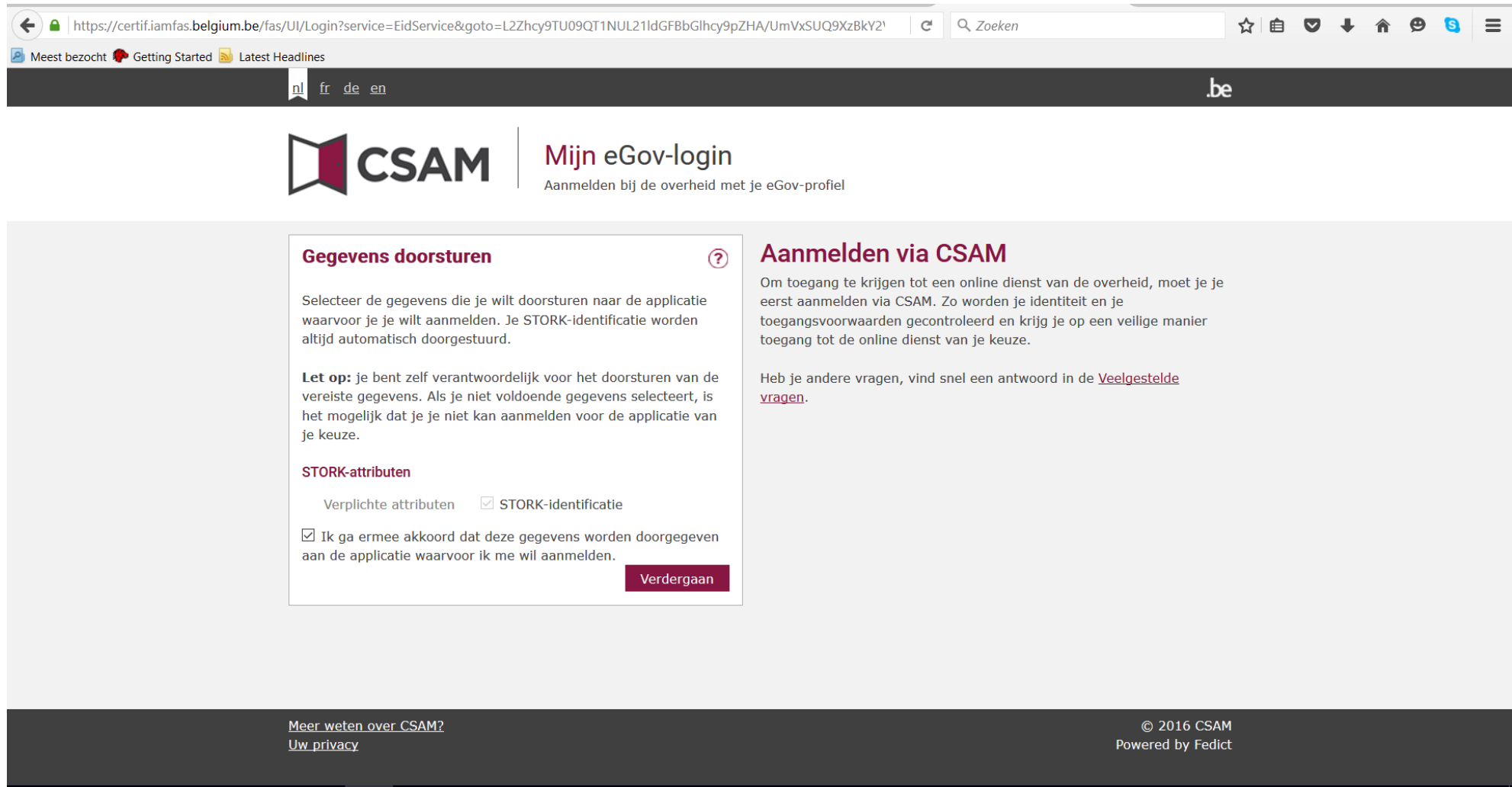
Om toegang te krijgen tot een online dienst van de overheid, moet je je eerst aanmelden via CSAM. Zo worden je identiteit en je toegangsvoorwaarden gecontroleerd en krijg je op een veilige manier toegang tot de online dienst van je keuze.

Heb je andere vragen, vind snel een antwoord in de [Veelgestelde vragen](#).

Meer weten over CSAM?
[Uw privacy](#)

© 2016 CSAM
Powered by Fedict

Aanloggen bij RVO.NL met Belgische eID: vroeger

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://certif.iamfas.belgium.be/fas/UI/Login?service=EidService&goto=L2Zhc9TU09QT1NUL21ldGFbBGlhcy9pZHA/UmVxSUQ9XzBkY2'>. The browser's address bar includes a search field labeled 'Zoeken'. Below the browser window, the page header features language selection options (nl, fr, de, en) and the '.be' domain. The main content area is titled 'Mijn eGov-login' and includes the CSAM logo. The page is divided into two columns. The left column, titled 'Gegevens doorsturen', contains instructions on selecting data to share, a warning about responsibility, and a section for 'STORK-attributen' with a checked checkbox for 'STORK-identificatie' and a 'Verdergaan' button. The right column, titled 'Aanmelden via CSAM', explains the login process and provides a link to 'Veelgestelde vragen'. The footer contains links for 'Meer weten over CSAM?' and 'Uw privacy', the copyright notice '© 2016 CSAM Powered by Fedict', and the 'time.lex' logo.

Meest bezocht Getting Started Latest Headlines

nl fr de en .be

CSAM | Mijn eGov-login
Aanmelden bij de overheid met je eGov-profiel

Gegevens doorsturen

Selecteer de gegevens die je wilt doorsturen naar de applicatie waarvoor je je wilt aanmelden. Je STORK-identificatie worden altijd automatisch doorgestuurd.

Let op: je bent zelf verantwoordelijk voor het doorsturen van de vereiste gegevens. Als je niet voldoende gegevens selecteert, is het mogelijk dat je je niet kan aanmelden voor de applicatie van je keuze.

STORK-attributen

Verplichte attributen STORK-identificatie

Ik ga ermee akkoord dat deze gegevens worden doorgegeven aan de applicatie waarvoor ik me wil aanmelden.

Verdergaan

Aanmelden via CSAM

Om toegang te krijgen tot een online dienst van de overheid, moet je je eerst aanmelden via CSAM. Zo worden je identiteit en je toegangsvoorwaarden gecontroleerd en krijg je op een veilige manier toegang tot de online dienst van je keuze.

Heb je andere vragen, vind snel een antwoord in de [Veelgestelde vragen](#).

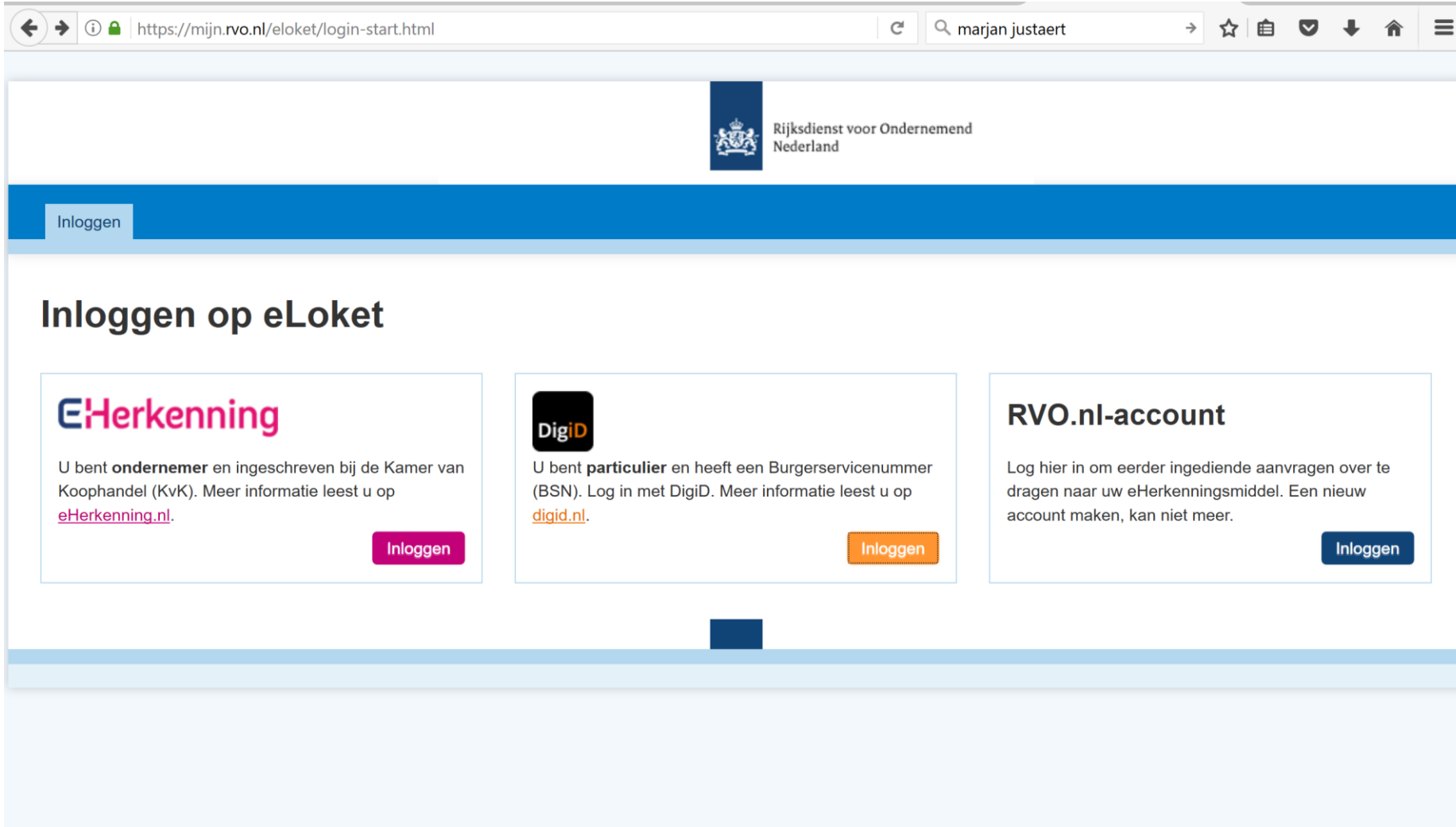
[Meer weten over CSAM?](#)
[Uw privacy](#)

© 2016 CSAM
Powered by Fedict

time.lex

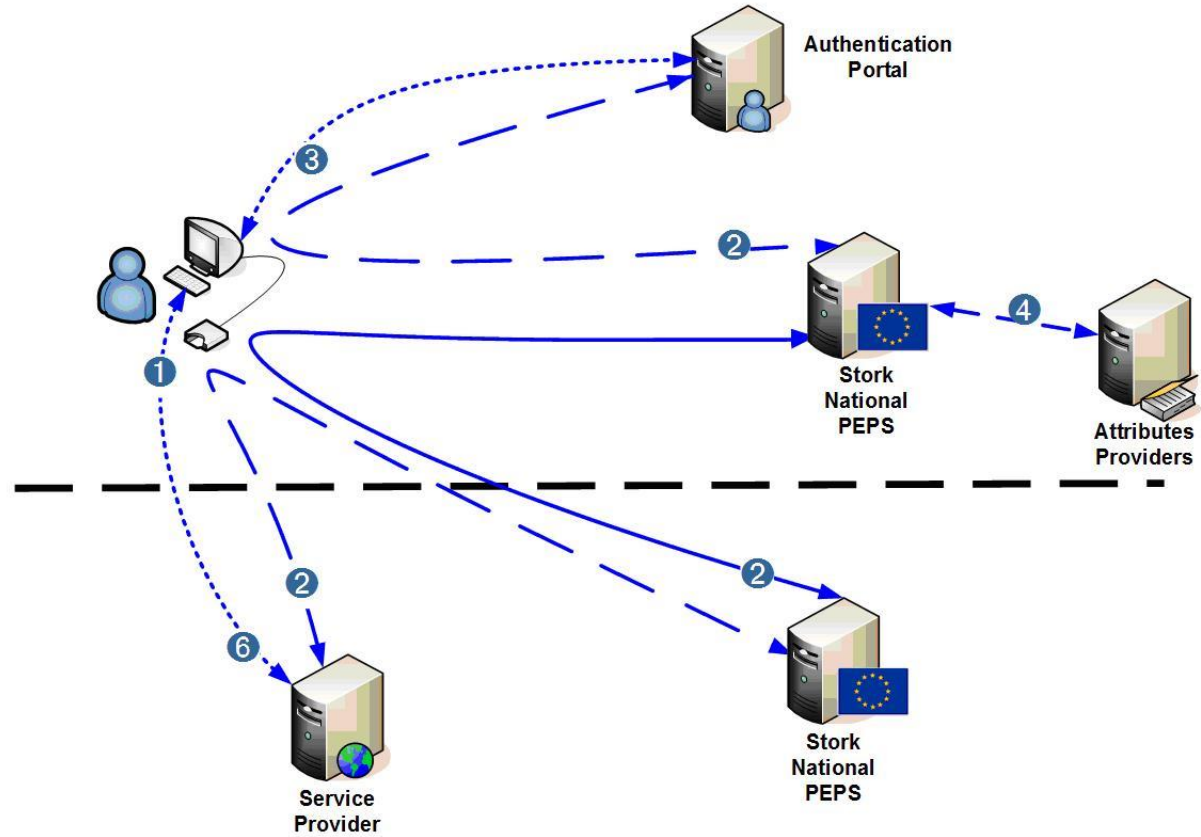
Aanloggen bij RVO.NL: momenteel

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://mijn.rvo.nl/eloket/login-start.html>. The search bar contains the text "marjan justaert". The page header features the logo of the "Rijksdienst voor Ondernemend Nederland". A blue navigation bar contains the "Inloggen" button. The main content area is titled "Inloggen op eLoket" and contains three login options:

- eHerkenning**: U bent **ondernemer** en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel (KvK). Meer informatie leest u op [eHerkenning.nl](https://www.eHerkenning.nl). **Inloggen**
- DigiD**: U bent **particulier** en heeft een Burgerservicenummer (BSN). Log in met DigiD. Meer informatie leest u op [digid.nl](https://www.digid.nl). **Inloggen**
- RVO.nl-account**: Log hier in om eerder ingediende aanvragen over te dragen naar uw eHerkenningsmiddel. Een nieuw account maken, kan niet meer. **Inloggen**

Digitale identiteit doorheen de EU: interconnectie van nationale eID-stelsels

“STORK” oplossing

Europese Verordening “eIDAS”

- Genoeg geëxperimenteerd
- Omzetting van STORK-oplossing in Europese regels

VERORDENING (EU) Nr. 910/2014 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 23 juli 2014

betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽²⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het opbouwen van vertrouwen in de online-omgeving is essentieel voor economische en sociale ontwikkeling. Een gebrek aan vertrouwen, met name ten gevolge van een ogenschijnlijk gebrek aan rechtszekerheid, leidt ertoe dat consumenten, bedrijven en overheden aarzelen om transacties elektronisch uit te voeren en van nieuwe diensten gebruik te maken.
- (2) Deze verordening heeft tot doel het vertrouwen in elektronische transacties in de interne markt te vergroten door te voorzien in een gemeenschappelijke grondslag voor veilige elektronische interactie tussen burgers, bedrijven en overheden, en bijgevolg ook de doeltreffendheid van publieke en private onlinediensten, e-business en elektronische handel in de Unie te verhogen.
- (3) Richtlijn 1999/93/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ had betrekking op elektronische handtekeningen zonder een uitgebreid grens- en sectoroverschrijdend kader te bieden voor veilige, betrouwbare en gebruiksvriendelijke elektronische transacties. Deze verordening voorziet in een versterking en uitbreiding van de verworvenheden van die richtlijn.
- (4) In de mededeling van de Commissie van 26 augustus 2010 met de titel „Een digitale Agenda voor Europa” werden de fragmentatie van de digitale markt, het gebrek aan interoperabiliteit en de toename van cybercriminaliteit aangewezen als de grootste belemmeringen voor de opkomst van de digitale economie. In haar verslag over het EU-burgerschap 2010 „Het wegnemen van de belemmeringen voor de rechten van EU-burgers” benadrukt de Commissie verder de noodzaak van het oplossen van de belangrijkste problemen die de burgers van de Unie verhinderen ten volle gebruik te maken van de voordelen van een digitale eengemaakte markt en grensoverschrijdende digitale diensten.
- (5) In zijn conclusies van 4 februari 2011 en 23 oktober 2011 heeft de Europese Raad de Commissie verzocht tegen 2015 een digitale eengemaakte markt te creëren om snelle vorderingen te maken op sleutelgebieden van de digitale economie en om een volledig geïntegreerde digitale eengemaakte markt te bevorderen door het grensoverschrijdend gebruik van onlinediensten te vergemakkelijken, met bijzondere aandacht voor de facilitering van veilige

eIDAS Verordening

- principe: wederzijdse erkenning van elkaars eID-stelsels
- hoe zal dat werken?
  - lidstaten kunnen eID-stelsels op een Europese lijst plaatsen
  - **de eID-stelsels op de lijst moeten door alle lidstaten vanaf 18 september 2018 worden erkend**
- vooraf: opdeling van mogelijke eID-stelsels in 3 betrouwbaarheidsniveaus:
  - “laag”
  - “substantieel”
  - “hoog”

Waar staan we vandaag?

- Verordening is uitgevaardigd in 2014 maar uitvoering vraagt tijd
- Europese Commissie zorgde voor uitvoeringsbesluiten
  - procedure voor samenwerking tussen de lidstaten
  - vaststelling interoperabiliteitskader
  - criteria voor betrouwbaarheidsniveaus
  - procedure voor de notificaties

UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2015/296 VAN DE COMMISSIE

van 24 februari 2015

tot vaststelling van procedurele voorschriften betreffende de samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van elektronische identificatie overeenkomstig artikel 12, lid 7, van Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG ⁽¹⁾, en met name artikel 12, lid 7,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van de interoperabiliteit en veiligheid van stelsels voor elektronische identificatie is essentieel om tot een hoog en op het risiconiveau afgestemd niveau van vertrouwen en veiligheid te komen.
- (2) In artikel 7, onder g), van Verordening (EU) nr. 910/2014 is bepaald dat de aanmeldende lidstaat ten minste zes maanden voor de aanmelding de andere lidstaten een beschrijving van dat stelsel moet verstrekken, zodat de lidstaten kunnen samenwerken op de in artikel 12, lid 5, van Verordening (EU) nr. 910/2014 vastgestelde wijze.
- (3) Om tot samenwerking tussen de lidstaten te komen, zijn vereenvoudigde procedures noodzakelijk. Interoperabiliteit en veiligheid van stelsels voor elektronische identificatie kunnen niet tot stand worden gebracht door middel van procedures die in verschillende talen worden doorlopen. Het gebruik van het Engels bij de samenwerking zou de interoperabiliteit en veiligheid van stelsels voor elektronische identificatie moeten vergemakkelijken; de vertaling van de bestaande documentatie zou echter geen onredelijke last tot gevolg mogen hebben.
- (4) De uiteenlopende elementen van de stelsels voor elektronische identificatie worden beheerd door verschillende autoriteiten en organen in de lidstaten. Om doeltreffende samenwerking mogelijk te maken en de administratieve procedures te vereenvoudigen, is het passend ervoor te zorgen dat elke lidstaat over een centraal contactpunt beschikt dat dient om de desbetreffende autoriteiten en organen te bereiken.
- (5) Door de uitwisseling tussen de lidstaten van informatie, ervaring en goede werkwijzen wordt de ontwikkeling van stelsels voor elektronische identificatie bevorderd en worden er stappen in de richting van technische interoperabiliteit gezet. Dergelijke samenwerking is met name noodzakelijk bij de aanpassing van reeds aangemelde stelsels voor elektronische identificatie, bij wijzigingen van stelsels voor elektronische identificatie waarover voorafgaand aan de aanmelding informatie aan de lidstaten is verstrekt en bij belangrijke ontwikkelingen of incidenten die van invloed kunnen zijn op de interoperabiliteit of de veiligheid van stelsels voor elektronische identificatie. De lidstaten moeten ook de mogelijkheid hebben om andere lidstaten te verzoeken om dergelijke informatie over de interoperabiliteit en veiligheid van stelsels voor elektronische identificatie.
- (6) De onderlinge evaluatie door vakgenoten van stelsels voor elektronische identificatie moet worden beschouwd als wederzijds leerproces dat ertoe bijdraagt het vertrouwen tussen de lidstaten te versterken. Verder worden hierdoor de interoperabiliteit en de veiligheid van aangemelde stelsels voor elektronische identificatie gewaarborgd. Hiervoor is het noodzakelijk dat de aanmeldende lidstaten voldoende informatie betreffende hun stelsels voor elektronische identificatie verstrekken. Er moet echter ook rekening mee worden gehouden dat de lidstaten bepaalde informatie vertrouwelijk moeten houden indien dat van kritiek belang voor de veiligheid is.

Interoperabiliteitskader

- Lidstaten kunnen niet om het even wat aanmelden: de aangemelde eID schema's moeten aan bepaalde criteria voldoen.
  - technische eisen met betrekking tot betrouwbaarheidsniveaus (zie verder)
  - technische eisen met betrekking tot interoperabiliteit (bijv. berichtformaten, minimale identificatiegegevens voor natuurlijke personen en rechtspersonen)
  - gemeenschappelijke veiligheidsnormen (o.m. voor knooppunten)
  - procedure voor geschillenbeslechting (onderhandelingen)

Interoperabiliteitskader: technische specificaties

The screenshot displays the Joinup website interface. At the top, there is a navigation bar with links for Contact, Search, Glossary, Help, Analytics, and Disclaimer, along with a language selector set to English (en). The main header features the European Commission logo and the Joinup logo, with the tagline "Share and reuse interoperability solutions for public administrations". Below this is a breadcrumb trail: European Commission > ISA > Joinup > Projects > Cefeid > Communications > eIDAS Technical Specifications v1.0. A secondary navigation bar includes icons for Home, Find solutions, Share and Collaborate, Keep up-to-date, and People. A third navigation bar highlights Catalogue, Federated repositories, and Projects. The main content area shows the "CEF eID" project with a "Download" button, a rating of 4.67/5 from 3 votes, and social media sharing options for Facebook, Twitter, Google+, LinkedIn, and a plus sign. Below this is a tabbed interface with tabs for Overview, Download releases, Members list, Issues, Related, Forums, Communications (selected), and About. The main heading is "eIDAS Technical Specifications v1.0", submitted by Alice Vasilescu on November 26, 2015, with a rating of 5/5 from 1 vote and 808 reads. The content includes the title "Regulation (EU) 910/2014 of the European Parliament and of the Council on electronic identification and trust services for electronic transactions in the internal market – technical specifications" and two paragraphs of text. A right sidebar contains an "Add..." button and a "Related Content" section with three entries: "SEMIC 2014 - Semantic Interoperability Conference" (16 January 2014 | Greece), "Workshop: Community of Practice on Core Data Models - May 6, Riga" (04 February 2015 | Europe), and "Workshop on new EU eGovernment" (22 May 2015 | Europe).

Betrouwbaarheidsniveaus

- Niet alle eID schema's hebben dezelfde graad van betrouwbaarheid
- Overheidstoepassingen hanteren authenticatiemethodes van diverse betrouwbaarheidsniveaus
- Probleem: hoe relateren we eID schema's aan betrouwbaarheidsniveaus?
- Art. 8 eIDAS Verordening: 3 niveaus (laag, substantieel, hoog)
- Commissieverordening 2015/1502 werkt dit verder uit (op basis van ISO/IEC 29115 en STORK)
- Vier aspecten:
  - inschrijving (registratie)
  - beheer van de identificatiemiddelen (bijv. bescherming tegen vervalsing)
  - authenticatie (bijv. bescherming tegen aanvallen)
  - beheer en organisatie (bijv. periodieke externe audit)

Aanmelding

Lidstaten kunnen niet om het even hoe aanmelden: elektronisch formulier

5.11.2015	NL	Publicatieblad van de Europese Unie	L 289/21
-----------	----	-------------------------------------	----------

BIJLAGE

**FORMULIER VOOR DE AANMELDING VAN STELSELS VOOR ELEKTRONISCHE IDENTIFICATIE
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 9, LID 5, VAN VERORDENING (EU) Nr. 910/2014**

(*Naam van de lidstaat*) meldt bij de Europese Commissie een stelsel voor elektronische identificatie aan met het oog op de bekendmaking ervan in de lijst bedoeld in artikel 9, lid 3, van Verordening (EU) nr. 910/2014 en bevestigt het volgende:

- de in deze aanmelding vervatte informatie is in overeenstemming met de informatie die is meegedeeld aan het samenwerkingsnetwerk overeenkomstig artikel 7, onder g), van Verordening (EU) nr. 910/2014 en
- het stelsel voor elektronische identificatie kan worden gebruikt om toegang te verkrijgen tot ten minste één door een openbare instantie geleverde dienst in (*naam van de lidstaat*).

Datum

[elektronisch ondertekend]

1. **Algemene informatie**

Eventueel de naam van het stelsel	Betrouwbaarheidsniveau(s) (laag, substantieel of hoog)

2. **Voor het stelsel verantwoordelijke autoriteit(en)**

eIDAS: quid in Nederland/België?

- welke eID-stelsels gaan we aanmelden voor de Europese lijst?
- welk betrouwbaarheidsniveau krijgen die eID-stelsels?
- tot welke van onze online overheidsdiensten zullen buitenlanders toegang vragen met hun nationale eID?
- omgekeerd: in welke buitenlandse online overheidsdiensten zijn onze burgers en ondernemingen geïnteresseerd?

Stellingen

- Veel te complex om op korte termijn te realiseren
- Niettemin: rekening houden met EU perspectief bij elk nationaal initiatief

Jos Dumortier
time.lex - Information & Technology Law
Sablon Tower – 23th floor
J. Stevenstraat 7
B-1000 Brussel
(t) +32 (0)477 33 82 96
www.timelex.eu / jos.dumortier@timelex.eu